

Sinan Pekşen
Randstad Türkiye Direktörü

İnsan her şeyin ölçüsüdür ve İK ölçer!

Günümüzün İK profesyonelleri, organizasyonları için en uygun, en doğru işe alımları kime göre, neye göre yaparlar? Cevap, Protagoras'tan yaklaşık 2000 yıl sonra doğan Francis Bacon'dan gelir: "Deneyim uzak ara en iyi kanıttır" ve "Bilgi güçtür."

Günümüzden yaklaşık 2 bin 500 yıl önce Yunanistan'ın kuzeybatısında doğan bir çocuğa "Protagoras" adını verdiler. Protagoras, doğduğu Abdera'dan çıkarak Perikles'in yönetimindeki, zamanın en zengin ve en gelişmiş Yunan şehir devleti olan Atina'ya geçti. Atina, o dönemde bugün için bile örnek sayılabilecek bir yasal sistemle ve demokratik değerlerle yönetiliyordu. Mahkemeye çıkan herkesin kendini savunma hakkı, hatta zorunluluğu vardı. Ancak bugünkü anlamda avukatlık sistemi olmadığı için savunma ihtiyacı içinde olanlar danışmanlık almaya başladı. Bu durum şehirde yeni bir sınıfın doğmasına yol açtı. Zaten uzunca bir süredir Yunanistan'ın her yerinde, bir şehirden başka birine savrulularak halkın içinde bilinirlikleri iyiden iyiye artan gezgin sofistler (bilgeler) bu yeni danışmanlar sınıfının omurgasını oluşturuyordu. Kimilerine göre Protagoras işte bu sofistler olarak tanınan ve sahip oldukları bilgeliklerini, talep edenlerle paylaşarak geçimlerini sağlayan hukuk ve hitabet sanatının öğreticileri arasında en saygın olanıydı.

Protagoras düşünürlerden değil ama sofistlerden sayılsa da, kendinden sonra gelen ve düşündüğünün üzerine düşünen filozoflardan pek çoğunu etkilemiş, "mutlak" diye bir şeyin olmadığı savının oldukça sağlam düşünsel zeminini hazırlamıştı.

Mutlak yok, görelilik her yerde

Protagoras'a göre insan her şeyin ölçüsüdür. Kısaca, benim için iyi olan sizin için kötü olabilirdi. Diğeri için hızlı olan öteki tarafından yavaş kabul edilebilirdi. Mutlak yoktu ve görelilik her yerdedi. Protagoras bir tür

"zevkler ve renkler tartışılmaz" durumundan mı bahsediyordu?

Sanmıyorum!

İçimizden en az birisi için doğru olan diğerleri için yanlış olabilir. Örneğin gerçeklik, adalet, etik ve hatta olgularla erdemler hakkındaki inançlarımız (veya yargılarımız) görelidir. Şeyler, doğadaki "kendinde halleri" ile iyi veya kötü olamayacakları gibi insandan bağımsız olarak doğru veya yanlış da olamazlar. Bir şeyi doğru (veya yanlış) yapan şey, sadece o kişinin, onun öyle olduğuna inanması (diğer bir deyişle o şeyle kendi yaşamı arasında etkileşimli ilişkilere bağlı düşünsel çıkarımlar yapması) yani karar vermesidir.

"Deneyim uzak ara en iyi kanıttır"

Protagoras haklı ise yani insan için geçerli holistik ve mutlak değerlendirmeler yapmak mümkün değilse soru şudur:

Günümüzün İK profesyonelleri, organizasyonları için en uygun, en doğru işe alımları kime göre, neye göre yaparlar?

Cevap, Protagoras'tan yaklaşık 2000 yıl sonra doğan Francis Bacon'dan gelir: "Deneyim uzak ara en iyi kanıttır" ve "Bilgi güçtür".

İşe alımcılar seçimlerini, kendi deneyimleri ve kendi bilgilerine göre yaparlar. Yani Protagoras haklıdır. Doğru ve iyi olan görelidir. Uygunluk işe alım uzmanına göredir.

Kurumların en yaşamsal faaliyetlerinden birisi olduğunu düşündüğüm işe alım süreçleri ancak kurum ile işe alımcının özdeşleşmesi (yani ilgili tüm görelilik değerlerin işe alımcının ve kurumun "ortak" değerlerine bağlı ve onlara "göre" olması), deneyimli profesyonellerin varlığı (doğru ve uygun kararlar verebildiğini deneyimle kanıtlanmış işe alımcıların varlığı) ve üretilen bilginin bilimsel yöntemlerle elde edilmiş (veya ölçülmüş) olması ile başarıya ulaşacaktır.

Sonuçta insan her şeyin ölçüsüdür ve İK ölçer!

